

**Komunikat z 263. posiedzenia Komisji
Nadzoru Finansowego w dniu 23 czerwca 2015 r.**

1. W dwieście sześćdziesiątym trzecim posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:

- Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego¹,
- Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Lesław Gajek – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pani Anna Trzecińska – Wiceprezes Narodowego Banku Polskiego,
- Pan Ludwik Kotecki – Przedstawiciel Ministra Finansów,
- Pan Jerzy Pruski – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

2. KNF jednogłośnie przyjęła skierowane do spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych (SKOK):

- **Rekomendację A-SKOK** dotyczącą dobrych praktyk zarządzania ryzykiem **ekspozycji kredytowych** w SKOK,
- **Rekomendację B-SKOK** dotyczącą dobrych praktyk w zakresie **ładu korporacyjnego** SKOK.

Ze względu na kluczowe znaczenie tych obszarów w funkcjonowaniu sektora SKOK oraz istotne nieprawidłowości zidentyfikowane w tym zakresie, są to pierwsze rekomendacje KNF dotyczące dobrych praktyk ostrożnego i stabilnego zarządzania kasami, o których mowa w art. 62 ust. 2 *ustawy o skok*.

Projekty rekomendacji były przedmiotem konsultacji publicznych, w szczególności ze wszystkimi spółdzielczymi kasami oszczędnościowo – kredytowymi, Kasą Krajową (w trybie art. 62 ust. 2 *ustawy o skok*), Narodowym Bankiem Polskim, firmami audytorskimi oraz Światową Radą Unii Kredytowych (WOCCU). KNF oczekuje, że rekomendacje zostaną wprowadzone przez spółdzielcze kasy do dnia 31 marca 2016 r., przy czym Rekomendacja A-SKOK przewiduje dodatkowe okresy przejściowe w zakresie wyznaczania przez kasy maksymalnych wartości parametru DtI, wymogów stawianych systemom wewnętrznym oraz ustalania maksymalnych wartości parametru LtV.

a) Rekomendacja A-SKOK dotycząca dobrych praktyk zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych

Celem rekomendacji jest poprawa jakości portfela kredytowego spółdzielczych kas. Z uwagi na pokrywanie się prowadzonej działalności i oferowanych produktów oraz pozytywne doświadczenia nadzoru nad sektorem bankowym rekomendacja opiera się co do zasady na

¹ Pan A.Jakubiak nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt 4, 5, 6, 8, 9 i 10 komunikatu.

rozwiązaniach obowiązujących dla banków, jednak poszczególne postanowienia zostały zweryfikowane pod kątem ich adekwatności do specyfiki sektora SKOK. KNF wzięła pod uwagę zarówno sytuację w sektorze SKOK, zidentyfikowane czynniki ryzyka i stwierdzone nieprawidłowości, jak i zasadność nieosłabiania konkurencyjności kas wobec banków, w szczególności w zakresie kredytów konsumpcyjnych. Skutkiem dotychczasowego podejścia kas do ryzyka kredytowego były upadłości SKOK i konieczność angażowania środków publicznych z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). Zła sytuacja finansowa większości kas oraz skala zidentyfikowanych nieprawidłowości wymaga wskazania odpowiednich standardów ukierunkowanych na poprawę kondycji finansowej i bezpieczeństwa sektora, co jest podstawą stabilnego i zrównoważonego rozwoju SKOK. Jednocześnie KNF wskazuje, że jeśli trwale poprawi się sytuacja finansowa SKOK i jakość portfeli kredytowych, a wskaźniki wypłacalności wzrosną do poziomu zapewniającego stabilne funkcjonowanie kas, dokonany zostanie przegląd postanowień rekomendacji w celu ich aktualizacji.

[Tekst Rekomendacji A-SKOK.](#)

b) Rekomendacja B-SKOK dotycząca dobrych praktyk w zakresie ładu korporacyjnego SKOK

Celem rekomendacji jest wprowadzenie i ujednoczenie minimalnych standardów ostrożnego i stabilnego zarządzania kasami w zakresie ładu korporacyjnego, a przez to ograniczenie występującego w działalności kas ryzyka operacyjnego związanego z niedoskonałością lub brakiem zasad działania, praktyk, systemów i regulacji wewnętrznych. Rekomendacja obejmuje następujące obszary: organizacja i struktura organizacyjna kasy, organy kasy, członkostwo w kasie i więź, outsourcing działalności oraz kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne.

[Tekst Rekomendacji B-SKOK.](#)

3. Komisja zapoznała się z założeniami **wytycznych** dla zakładów ubezpieczeń dotyczących:

- **systemu zarządzania produktem,**
- **badania adekwatności produktu.**

Przygotowane projekty stanowią pakiet wytycznych, których celem jest wzmocnienie ochrony klientów na rynku ubezpieczeniowym.

Efektywny system zarządzania produktem, obejmujący pełny cykl życia produktu, tj. od momentu jego projektowania po moment wywiązania się zakładu ubezpieczeń z umownych zobowiązań, ma wpływ zarówno na wyniki finansowe i wypłacalność zakładu ubezpieczeń, ale również na jakość relacji z klientami, a w konsekwencji na zaufanie do samego zakładu i całego rynku finansowego. Wytyczne będą stanowić ramy dla prawidłowej organizacji systemu zarządzania produktem oraz identyfikacji, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyk związanych z tym procesem. Wytyczne będą zbiorem zalecanych działań w stosunku do wewnętrznych systemów kontroli, które pośrednio i bezpośrednio powinny zapewniać wdrażanie odpowiednich standardów zarządzania produktem.

Z kolei wytyczne dotyczące badania adekwatności produktu określą sposób, w jaki zakład ubezpieczeń powinien badać odpowiedniość produktu do potrzeb i możliwości klienta. Wytyczne są z jednej strony odpowiedzią na nieprawidłowości związane z dystrybucją produktów o charakterze inwestycyjnym cechujących się złożonością. Z drugiej strony uwzględniają fakt, że produkty te nie gwarantują ochrony ulokowanego kapitału i osiągnięcia zysku, a brak wystarczającej polityki informacyjnej ze strony zakładu ubezpieczeń i występującego w jego imieniu pośrednika ubezpieczeniowego powoduje, że klienci nie zawsze są świadomi jakiego rodzaju umowę zawarli, jakie wynikają z niej ryzyka, jakie spoczywają na nich obowiązki oraz jakie są warunki wypłaty świadczeń.

Założenia wytycznych zostaną przekazane do publicznych konsultacji, uwagi będzie można zgłaszać do dnia 15 sierpnia 2015 r. Wstępnie KNF oczekuje wdrożenia wytycznych przez zakłady ubezpieczeń do dnia 1 stycznia 2016 r.

[Tekst założeń wytycznych dotyczących systemu zarządzania produktem.](#)

[Tekst założeń wytycznych dotyczących badania adekwatności produktu.](#)

4. KNF jednogłośnie zezwoliła na połączenie **Alior Banku SA** i **Meritum Banku ICB SA** poprzez przeniesienie całego majątku Meritum Banku ICB SA na Alior Bank SA.

5. Komisja jednogłośnie zezwoliła na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej przez:

- **PayTel SA.**

Zakres świadczonych usług płatniczych obejmuje:

- przyjmowanie wpłat gotówki i dokonywanie wypłat gotówki z rachunku płatniczego oraz wszelkie działania niezbędne do prowadzenia rachunku,
- wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transferu środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub u innego dostawcy:
 - przez wykonywanie usług polecenia zapłaty, w tym jednorazowych poleceń zapłaty,
 - przy użyciu karty płatniczej lub podobnego instrumentu płatniczego,
 - przez wykonywanie usług polecenia przelewu, w tym stałych zleceń,
- umożliwianie wykonania transakcji płatniczych, zainicjowanych przez akceptanta lub za jego pośrednictwem, instrumentem płatniczym płatnika, w szczególności na obsłudze autoryzacji, przesyłaniu do wydawcy karty płatniczej lub systemów płatności zleceń płatniczych płatnika lub akceptanta, mających na celu przekazanie akceptantowi należnych mu środków, z wyłączeniem czynności polegających na jej rozliczaniu i rozrachunku w ramach systemu płatności w rozumieniu *ustawy o ostateczności rozrachunku* (acquiring),
- świadczenie usługi przekazu pieniężnego.

6. KNF zapoznała się z zawiadomieniem od **Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski SA** w sprawie podjęcia działalności transgranicznej na terenie **Niemiec**.

7. Komisja, przychylając się do wniosku strony, jednogłośnie uchylila decyzję w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej przez **Money Makers SA**.

Jednocześnie, Komisja jednogłośnie udzieliła **Money Makers SA** zezwolenia na wykonywanie działalności polegającej na tworzeniu funduszy inwestycyjnych lub funduszy zagranicznych i zarządzania nimi, w tym pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowaniu ich wobec osób trzecich i zarządzaniu zbiorczym portfelem papierów wartościowych oraz zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi instrumenty finansowe.

8. KNF jednogłośnie udzieliła zgody na nabycie przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA akcji **BondSpot SA** stanowiących 1,48% udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

9. Komisja jednogłośnie zgłosiła sprzeciw co do zamiaru planowanego nabycia przez Aforti Holding SA akcji **Invista Dom Maklerski SA** w liczbie zapewniającej przekroczenie 50% liczby głosów na walnym zgromadzeniu, ze względu na przesłanki określone w art. 106h *ustawy o obrocie instrumentami finansowymi*.

10. KNF jednogłośnie zgłosiła sprzeciw co do zamiaru planowanego nabycia i objęcia przez Pana Macieja Idzika akcji **Athena Investements Dom Maklerski SA** w liczbie zapewniającej przekroczenie jednej trzeciej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, ze względu na przesłanki określone w art. 106h *ustawy o obrocie instrumentami finansowymi*.

11. Komisja jednogłośnie nałożyła na **10 biur usług płatniczych** kary pieniężne w wysokości po **900 złotych** na 9 biur i **1800 złotych** na 1 biuro (wysokość kar uwzględnia indywidualne okoliczności spraw), za naruszenie obowiązków określonych w *ustawie o usługach płatniczych*, polegające na:

- nieprzekazaniu KNF w ustawowym terminie informacji o łącznej wartości i liczbie transakcji płatniczych wykonanych w II lub III kwartale 2014 r. albo
- niezłożeniu KNF w ustawowym terminie dokumentu potwierdzającego zawarcie kolejnej umowy gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej albo umowy ubezpieczenia zawartej przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej.

Ukarane biura usług płatniczych to 10 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, dla których świadczenie usług płatniczych to działalność dodatkowa. W przypadku ponownych naruszeń obowiązków przez te biura usług płatniczych, KNF rozważy nałożenie wyższych kar.

KNF przypomina biurom usług płatniczych o ich obowiązkach prawnych wynikających z *ustawy o usługach płatniczych*. Więcej informacji na temat tych obowiązków można znaleźć w [broszurze wydanej przez KNF](#).

[Jaka jest różnica między biurem usług płatniczych a krajową instytucją płatniczą?](#)

12. KNF jednogłośnie zezwoliła na zmianę statutów:

- **Aviva Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Aviva BZ WBK SA,**
- **ING Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego SA, ING Otwartego Funduszu Emerytalnego, ING Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego,**
- **Nordea Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego SA,**
- **Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień”,**
- **Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA.**

13. Komisja zapoznała się z informacjami na temat:

- **pracowniczych programów emerytalnych** w 2014 r.,
- **testów stresu** zakładów **ubezpieczeń** i reasekuracji za 2014 r.,
- projektu **Wypłacalność II** w zakresie prac nad **modelami wewnętrznymi** zakładów ubezpieczeń,
- rynku **otwartych funduszy emerytalnych** w I kwartale 2015 r.,
- **działalności inwestycyjnej funduszy emerytalnych** w okresie 30 marca 2012 r. – 31 marca 2015 r.

14. Kolejne posiedzenia KNF są zaplanowane na:

- 7 lipca 2015 r.
- 21 lipca 2015 r.
- 4 sierpnia 2015 r.
- 25 sierpnia 2015 r.
- 8 września 2015 r.
- 22 września 2015 r.
- 6 października 2015 r.